

โรงเรียนลำปลายมาศพัฒนาทำให้ครูพรรณิได้เรียนรู้วิธีการ และพัฒนาทักษะของตนเองทุกด้าน ไม่ว่าจะเป็นทักษะการสอน การทำงานเป็นทีม การสร้างกรอบความคิด ความเข้มแข็ง และเป้าหมายที่ชัดเจนขององค์กรที่ต้องการ**เกื้อหนุนให้เด็กทุกคนได้มีโอกาสที่จะประสบความสำเร็จและงอกงามตามศักยภาพ ตามความถนัด และตามความปรารถนาของตน มีความแข็งแกร่งด้านใน ซึ่งจะเป็นรากฐานให้ใช้ชีวิตอย่างมีคุณค่า เพื่อให้สามารถดำเนินชีวิตในท้องถิ่นอย่างมีความสุข**

“ลำปลายมาศพัฒนาทำให้เรา รู้จักคุณค่าของตนเอง รู้ว่าสิ่งที่ กำลังทำอยู่นั้นมีความหมาย”

ครูพรรณิเล่าว่า ความรู้ที่ได้รับจากโรงเรียนลำปลายมาศพัฒนา ครูพรรณินำมาใช้ออกแบบกิจกรรมจิตศึกษา ซึ่งจะจัดขึ้นในช่วงเช้าก่อนเริ่มเรียนในวิชาแรก ประมาณ 20 นาที เน้นการพัฒนาความฉลาดด้านอารมณ์ (EQ) และจิตวิญญาณ (SQ) ด้วยการจัดกิจกรรมจิตศึกษา หรือ Home เพื่อให้เด็กเข้าใจว่าตัวเองคือบ้านอันแท้จริง เป็นบ้านของจิตวิญญาณ เป็นบ้านของจิตแห่งการรับรู้ เป็นบ้านของความคิด เป็นบ้านแห่งจักรวาลทั้งมวล ถ้าบ้านหลังนี้ประกอบกัน ไม่สมบูรณ์หรือพัง ทุกอย่างย่อมแตกสลาย และตระหนักได้ว่าต้องทำให้จิตวิญญาณ จิตการรับรู้ ความคิดได้กลับมาบ้าน ได้รู้จักตัวเองอย่างแท้จริง ได้ใคร่ครวญ เห็นคุณค่า และความหมายที่จะทำอะไรลงไปสักอย่าง ได้มีสติอยู่กับตนเองเสมอ เสมือนนำจิตแห่งการรับรู้ได้กลับบ้านเสมอๆ และได้เห็นความเป็นจักรวาลทั้งมวลที่อยู่ภายใน

“กิจกรรมก้าวเดินอย่างมีความหมายเป็นหนึ่งในกิจกรรมจิตศึกษา หรือ HOME ที่มีเป้าหมายเพื่อให้เด็กเข้าใจและมองเห็นความสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ รอบตัว หยุดครุ่นคิดกับการดำเนินชีวิต เพื่อเข้าใจตนเองมากยิ่งขึ้น”

กิจกรรมนี้เริ่มต้นจากให้นักเรียนและคุณครูนั่งรวมกันเป็นวงกลม คุณครูขอให้นักเรียนนั่งทำสมาธิคนละ 2 นาที โดยดูลมหายใจของตนเอง หากกำลังคิดถึงสิ่งใดก็ขอให้ตามความคิดของตนไปเรื่อย ๆ ดูความคิดของตนเอง จนกว่าคุณครูจะให้สัญญาณกลับมาสู่ตัว เมื่อครบ 2 นาทีครูและนักเรียนร่วมกันแลกเปลี่ยนความคิดและความรู้สึกหลังจากที่ครูให้ทำสมาธิภายใน 2 นาที

คุณครู: สมาธิภายในเวลา 2 นาที พี่ๆ รู้สึกอย่างไรบ้างคะ และใครได้ตามดูความคิดของตนเองบ้าง พี่ ๆ คิดเรื่องอะไรและรู้สึกอย่างไร

พี่ฟ้า: หนูกลับไปที่บ้านคะ คิดว่าแม่จะเกี่ยวข้าวเสร็จหรือยัง เพราะที่บ้านกำลังเกี่ยวข้าว

พี่หญิง: หนูไปที่โรงพยาบาลคะ หนูคิดว่าถ้าวันนี้หนูปวดท้องแล้วนอนโรงพยาบาล แม่ หนูก็ต้องไม่ได้มาทำงานที่โรงเรียน

พี่มายด์: หนูคิดถึงทะเลคะ หนูอยากไปเที่ยวทะเล อยากไปเที่ยวกับญาติ ๆ

พี่ฟิล์ม: หนูคิดถึงแม่คะ หนูอยากรู้ว่าแม่หนูกำลังทำอะไรอยู่ เหนื่อยไหม

พี่นง: หนูคิดถึงรุ่นพี่ที่บ้านคะ พี่เขาจะสอบเข้ามหาลัยแล้ว หนูอยากรู้ว่าเขาคิดอะไรอยู่ เครียดหรือเปล่า

จากนั้นครูได้กล่าวขอบคุณทุกความคิดและความรู้สึกของพี่ๆ ทุกคน พร้อมแจกกระดาษครึ่ง A4 ให้นักเรียนคนละ 1 แผ่น ขอให้พี่ๆ เดินคนละ 30 ก้าว โดยเราจะไปเริ่มต้นการก้าวเดินที่บันไดหน้าบ้าน ม.2 ของเรา และให้อิสระในการเดิน ซึ่งพี่ๆ จะหยุดมองและเรียนรู้ก้าวที่เท่าไรก็ได้ แต่ก้าวที่ 30 ให้กลับมาหาคุณครูที่บ้าน ม.2 ให้พี่ๆ แต่ละคนเขียนสิ่งที่ได้เรียนรู้ ความรู้สึก ความคิด หรือจะวาดภาพในก้าวที่ตนเองหยุด ลงในกระดาษที่ครูแจก เมื่อครบกำหนดเวลาทุกคนกลับมาหาคุณครูที่บ้าน โดยครูและนักเรียนนั่งรวมกันเป็นวงกลม

คุณครู: ครูขอให้พี่ๆ ช่วยเล่าความรู้สึก ความคิดและสิ่งที่ได้เรียนรู้จากการหยุดก้าวเดินของตนเองและหยุดก้าวที่เท่าไร เชิญคะ

พี่กระถิน: หนูหยุดก้าวที่ 20 ได้เห็นบรรยากาศของมัธยม เห็นธรรมชาติที่เขียวชิว

พี่ฝน: หนูหยุดก้าวที่ 19 เพราะก้าวที่ 19 ของหนู เหมือนเติบโตในขั้นที่ต้องเรียนรู้ สัมผัสปฏิบัติ และในตอนนั้นหนูคิดว่าหนูเป็นผู้ใหญ่มากแล้ว

HOME

ครูพรรณิ แซ่ซ้อ
โรงเรียนลำปลายมาศพัฒนา
จังหวัดบุรีรัมย์

พี่นัท: ผมหยุดก้าวที่ 20 มองไปรอบ ๆ เห็นธรรมชาติ อันล้ำค่า แต่สำหรับบางคน ก็ไม่เห็นค่าของมัน และผมก็หยุดก้าวที่ 25 ได้ยินเสียงน้อง ม.1 ก็ยังดีที่ว่า อยู่คนเดียว เราไม่ได้ดีด้วยด้ายเสมอไป

พี่นง: หนูหยุดก้าวที่ 18 เพราะวัยรุ่นเมื่อผ่านย่างก้าวที่ 15-16-17 มักจะหยุดก้าวที่ 18 เพราะวัยที่ 18 เป็นวัยที่มีไฟลุกแรง หนูจึงอยากหยุดก้าวนี้ วัยรุ่นส่วนใหญ่อาจจะหยุดด้วยความผิดพลาด แต่หนูจะหยุดด้วยสติ ความคิด การเอาตัวรอด หรือดูแลตัวเอง ต้นหญ้า ดอกไม้ที่อยู่รอบกายก็เปรียบเสมือนสิ่งรอบเรา ร้อนแรง ที่ชักชวนให้เราหลงใหล แต่อยู่ที่เราว่าจะมองเห็นให้พอดีพองาม หรือติดอยู่กับมัน

พี่พีลัม: หนูหยุดก้าวที่ 11 รู้สึกอยากที่จะหันมามองบ้านตัวเองอย่างจริงจังบ้างว่า บ้านเรามีอะไรแปลกใหม่ และที่สำคัญไม่เคยหันมามองบ้านที่ตนเองอยู่ อย่างจริงจังเลยสักครั้ง ถ้ามองก็แค่มองผ่าน ทั้งๆ ที่เดินผ่านบ้าน เดินขึ้นบ้านทุกวัน และอีกอย่างอยากลองฟังเสียงพี่ ม.3 และน้อง ม.1 ดูบ้างว่า เสียงจะเป็นเหมือนพวกเราไหม เพราะทุกๆ ครั้งเสียงพี่ ม.2 จะกลบเสียงพี่ ม.3 และน้อง ม.1 หมดเลย

กระบวนการนี้ทำให้เด็กได้เรียนรู้เรื่อง

ปัญญาภายใน ทำให้เด็ก ๆ มีความเคารพและให้เกียรติกัน ยอมรับฟังความคิดเห็นซึ่งกันและกัน เห็นคุณค่าในตนเอง รับรู้ถึงความรู้สึกของผู้อื่น

ปัญญาภายนอก เด็กๆ มีสมรรถภาพร่างกายที่แข็งแรง อดทน รักการเรียนรู้ เข้าใจและเห็นถึงความเชื่อมโยงสิ่งต่าง ๆ มีทักษะการคิด การจัดการ ทักษะการสื่อสาร และทักษะ ICT

ครูพรรณนิยอมรับว่า ลำปลายมาศพัฒนาสอนให้ครูเป็นนักออกแบบกิจกรรมที่เอื้อต่อการเรียนรู้และพัฒนา ทั้งด้านการคิดและทักษะของเด็กๆ อย่างรอบด้าน ให้โอกาสเด็กทุกคนโดยเท่าเทียมกัน ให้ความรักและเรียนรู้ที่จะเข้าใจความคิด ความรู้สึก และพฤติกรรมของเด็กที่แสดงออกมา และที่สำคัญ คุณครูใหญ่ได้เคยพูดประโยคหนึ่งกับครูว่า

“ถึงแม้เด็กๆ จะเคยทำผิดพลาดอย่างไร ขอให้คุณครูอย่าหมดศรัทธาในตัวเขา”

ซึ่งประโยคนี้คอยเตือนสติตัวเองเสมอในการทำงาน และทำให้ตัวเองเกิดความภูมิใจในความเป็นครูเสมอ

พอ.วิเชียร ไชยบัง

ผู้อำนวยการโรงเรียน
ลำปลายมาศพัฒนา จังหวัดบุรีรัมย์
คณะกรรมการดำเนินงานและนักวิชาการ
พี่เลี้ยงโครงการโรงเรียนสุขภาวะ
มูลนิธิสถาบันวิจัยระบบการศึกษา

บทบาทในโครงการ:

ใช้โรงเรียนลำปลายมาศพัฒนาเป็นโรงเรียนสุขภาวะตัวอย่าง พร้อมทั้งอำนวยความสะดวกเรื่องสถานที่ในการสร้างการเรียนรู้และอบรมครู ผู้บริหาร ให้กับโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการ เพื่อให้เห็น “แนวทาง” การพัฒนาเป็นโรงเรียนสุขภาวะ สร้างเครือข่ายการเรียนรู้แบบออนไลน์ขึ้นมาผ่านเครือข่ายโรงเรียนนอกกะลา เพื่อเป็นพื้นที่หนึ่งในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และเสริมพลังให้กับโรงเรียนอื่นๆ รวมทั้งลงพื้นที่ตามโรงเรียนต่างๆ เพื่อสร้างการเรียนรู้ ถอดบทเรียน และทำ PLC (Professional Learning Community)

บทบาทที่ทำอยู่มีส่วนสนับสนุน ครู เด็ก และการปฏิรูปการศึกษาอย่างไร:

- การจัดการเรียนการสอนแบบใหม่ โดยการสร้างให้เด็กเกิดปัญญาทั้งจากภายในภายนอก
- การจัดการองค์กรแบบใหม่ ด้วยการทำให้โรงเรียนให้เป็นเหมือนชุมชน ประกอบไปด้วยสภาพแวดล้อมที่ดี สัมพันธภาพที่ดีของคน มีวัฒนธรรมที่ดีในองค์กร
- การพัฒนาครูให้เป็นครูรูปแบบใหม่ ด้วยการดำเนินงานร่วมกันของครู การถอดบทเรียนและแลกเปลี่ยนแบบ PLC เพื่อให้ครูมีแบบอย่างที่ดี ส่งเสริมให้ครูเป็นผู้ที่มีความสามารถในเรื่องขององค์ความรู้และจิตสำนึกความเป็นครู

การปฏิรูปการศึกษาในครั้งนี้อาจเห็นครูเปลี่ยนอย่างไรและจะส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงของเด็กอย่างไร:

ครู กล้าคิดอะไรใหม่ๆ สร้างนวัตกรรมใหม่ มีความรับผิดชอบเพราะถ้าเขาคิดว่าเขาต้องรับผิดชอบชีวิตเด็ก เขาจะตั้งใจทำงานมากขึ้น จะไม่ปล่อยให้เด็กคนไหนหลุดรอดไปจากการดูแลได้ ครูต้องตั้งเป้าหมายให้งานตัวเอง อีกทั้งต้องตั้งเป้าหมายเด็กที่อยากเห็น และคิดเสมอว่าจะทำอย่างไรให้เด็กเป็นไปตามคุณลักษณะที่ต้องการเห็น และอยากให้ครูเกิดวัฒนธรรมในการทำงานร่วมกัน

เด็ก เด็กมีความสามารถในการเรียนรู้สูง มีทักษะในการเรียนรู้ มีทักษะในการคิด ทั้งคิดเชิงสร้างสรรค์ และคิดเชิงตรรกะ มีทักษะการจัดการความรู้ มีทักษะการทำงานร่วมกัน